

Sygn. akt IV U 987/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Urbańska-Woike
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Krajewska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy E. K.

przy udziale zainteresowanego W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie braku zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 20 kwietnia 2016 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e

/-/SSO B. Urbańska-Woike

Sygn. akt: IV U 987/16

UZASADNIENIE

Decyzją dnia 20 kwietnia 2016 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że E. K. jest dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 105.914,83 zł, w tym :

- składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od kwietnia 2003 r. do grudnia 2015 r. w kwocie: 52.525,17 zł,

- odsetek za zwłokę: 31.526,00 zł,

- kosztów upomnienia: 176,00 zł,
- kosztów egzekucyjnych: 1.547,80 zł,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od sierpnia 2010 r. do grudnia 2015 r. w kwocie: 10.151,51 zł,
- odsetek za zwłokę: 2.927,00 zł,
- kosztów upomnienia: 52,80 zł,
- kosztów egzekucyjnych: 00,00 zł,
- składek na Fundusz Pracy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od listopada 2011 r. do grudnia 2015 r. w kwocie: 4.144,55 zł,
- odsetek za zwłokę: 2.582,00 zł,
- kosztów upomnienia: 149,60 zł,
- kosztów egzekucyjnych: 132,40 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła E. K.. Pełnomocnik skarżącej wydanej decyzji zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, t.j.:

- art. 105 § 1 k.p.a. przez nieumorzenie postępowania pomimo zapłaty istniejącej zaległości zgodnie z umową Nr (...) (układem ratalnym) zawartej z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz udokumentowania zatrudnienia w Wielkiej Brytanii;
- art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. przez brak podania uzasadnienia faktycznego decyzji;
- naruszenie przepisów art. 1 pkt a i art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z dnia 29 kwietnia 2004r., przez ich niezastosowanie.

Wskazując na powyższe domagał się zmiany przedmiotowej decyzji przez uznanie, że odwołująca nie posiada żadnych nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Ponadto, wniósł o zasądzenie od organu na rzecz odwołującej się kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym opłaty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, a także o:

- dopuszczenie dowodu z dokumentu - zaświadczenia A1 z dnia 25 kwietnia 2016 r. sporządzonego przez (...) and (...) na okoliczność podlegania przez odwołującą ubezpieczeniu społecznemu w Wielkiej Brytanii, braku obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce;
- dopuszczenie dowodu z dokumentu - zaświadczenia A1 z dnia 18 maja 2016 r. sporządzonego przez (...) and (...) na okoliczność podlegania przez odwołującą ubezpieczeniu społecznemu w Wielkiej Brytanii przez cały okres, którego dotyczy zaskarżona decyzja, braku obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce;
- dopuszczenie dowodu z dokumentu - umowy nr (...) (układu ratalnego) zawartej z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych wraz z potwierdzeniami zapłaty wszystkich rat na okoliczność wygaśnięcia części zobowiązania dochodzonego przez ZUS z powodu uiszczenia zaległości;
- dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. K. na okoliczność wykonywania przez skarżącą pracy najemnej w Wielkiej Brytanii w okresie, którego dotyczy zaskarżona decyzja;

- dopuszczenie dowodu z przesłuchania E. K., na okoliczność wykonywania przez nią pracy najemnej w Wielkiej Brytanii w okresie, którego dotyczy zaskarżona decyzja, opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w Wielkiej Brytanii, braku obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce. W uzasadnieniu stanowiska pełnomocnik skarżącej ponosił przede wszystkim, że kwota objęta układem ratalnym w wysokości 12.031,52 zł została całkowicie spłacona, a ponadto wbrew licznym upomnieniom wnioskodawczyni, organ nie uwzględnił faktu, że przebywała ona w celach zarobkowych w Wielkiej Brytanii równocześnie odprowadzając składki w tamtejszym organie ubezpieczeniowym. W załączeniu przedłożył wymienione umowy (...) oraz umowę ratalną z ZUS (dokumenty –k -11-25 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie argumentując, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa. Zakład chronologicznie i szczegółowo przedstawił okoliczności związane z działalnością odwołującej jako płatnika składek, które poprzedziły wydanie zakwestionowanej decyzji. Wskazał, że odwołująca nie dopełniła warunków zawartej w dniu 1 lipca 2008 r. umowy nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu nieopłaconych składek do ZUS. Wyjaśnił, że w dniu 30 marca 2011 r. została wysłana informacja do płatnika o rozwiązaniu tej umowy z uwagi na nie wywiązanie się z warunków określonych w jej § 7 ust. 1 pkt 4. W dniu 4 kwietnia 2011 r. płatnik złożył wniosek o utrzymanie w mocy układu ratalnego. Z kolei pismem z dnia 13 czerwca 2011 r. nie wyrażono zgody na utrzymanie w mocy przyznanej ulgi. Dodał, że następnie konto płatnika było rozliczane z uwzględnieniem złożonych przez ubezpieczoną oraz sporządzonych z urzędu przez ZUS dokumentów rozliczeniowych, zgłoszeniowych, dokonanych wpłat - przy zastosowaniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Podkreślił, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie powyższych danych.

Odnosząc się do dokumentów dołączonych do odwołania organ wskazał, że na etapie wydawania zaskarżonej decyzji zaświadczenia A1 z dnia 25 kwietnia 2016 r. oraz z dnia 18 maja 2016 r. nie były mu znane. W konkluzji Zakład przytoczył informację dotyczącą zatrudnienia odwołującej na terenie Wielkiej Brytanii, która została przesłana przez urzędnika brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej. Z jej treści wynikało, że toczy się tam postępowanie wyjaśniające w sprawie E. K.. W podsumowaniu organ stwierdził, że do czasu załatwienia sprawy brak jest możliwości ustalenia podlegania ubezpieczeniom oraz podstawy wymiaru składek z tytułu prowadzenia w Polsce działalności oraz okresu i wysokości należności z tytułu obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne E. K..

Zainteresowany w sprawie W. K. poparł wniesione odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni E. K. figuruje w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z datą rozpoczęcia jej wykonywania od dnia 1 czerwca 1997 r. Wpis został przeniesiony z ewidencji Urzędu Miasta w B.. Ponadto, jako podatnik figuruje w ewidencji Urzędu Skarbowego w O., który za lata 1999-2010 wykazywał przychody z tytułu jej prowadzenia.

Według danych CEIDG odwołująca prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) E. K. w O. w zakresie usług rachunkowo-księgowych i doradztwa podatkowego.

W dniu 1 lipca 2008 r. zawarto z E. K. umowę Nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2003 r. do września 2007 r. w łącznej kwocie 12.031,52 zł plus opłata prolongacyjna w kwocie 1.493,00 zł. Układ dotyczył uregulowania w wyznaczonych terminach płatności oraz w określonej wysokości 48 rat na FUS, 46 rat na FUZ, i 3 rat na FP oraz FGŚP. Zaległości z tytułu nieopłaconych składek zostały ustalone na podstawie zaewidencjonowanych na koncie płatnika dokumentów rozliczeniowych, zgłoszeniowych i płatniczych według stanu na dzień wpływu do Zakładu wniosku o układ ratalny, tj. na dzień 2 kwietnia 2008 r.

Zawarta umowa nie została jednak w całości zrealizowana, bowiem w dniu 30 marca 2011 r. wysłano do płatnika informację o rozwiązaniu powyższej umowy z uwagi na niewywiązanie się przez E. K. z warunków określonych w jej § 7 ust. 1 pkt 4, to jest nieopłacenia bieżących składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP.

W dniu 4 kwietnia 2011 r. płatnik złożył wniosek o utrzymanie w mocy układu ratalnego. W odpowiedzi organ rentowy nie wyraził zgody na utrzymanie w mocy przyznanej ulgi.

Jednocześnie w dniach 11 -16 marca 2011 r. została przeprowadzona u płatnika kontrola okresowa, w wyniku, której ustalono, że E. K. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą za okres od stycznia 2006 r. do lipca 2009 r. deklaruje tylko składki na ubezpieczenie zdrowotne. W związku z tym dokonano przypisu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2006 r. do lipca 2009 r.

Na podstawie powyższych ustaleń w dniu 30 maja 2011 r. płatnik złożył korekty dokumentów rozliczeniowych ZUS DRA za okres od stycznia 2006 r. do lipca 2009 r. tym samym zwiększając na swoim koncie należności do zapłaty, bowiem nie dokonano wpłat z tego tytułu, a należności wynikające ze złożonych korekt nie były objęte umową ratalną.

Ponieważ pismem z dnia 15 kwietnia 2011 r. E. K. wystąpiła do ZUS z informacją, że od dnia 1 kwietnia 2011 r. prowadzi w Polsce jednoosobową działalność gospodarczą i jest dodatkowo zatrudniona na podstawie umowy o pracę w firmie mającej swoją siedzibę na terenie Wielkiej Brytanii, organ rentowy podjął odrębne postępowanie wyjaśniające w zakresie obowiązku podlegania E. K. ubezpieczeniom z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 1 kwietnia 2011 r. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa w piśmie z dnia 13 września 2011 r. poinformowała, że firma ją zatrudniająca jest jedynie zarejestrowana w Wielkiej Brytanii, ale faktycznie może swojej działalności na terenie tego kraju nie wykonywać. W związku z tym Zakład przyjął, że E. K. w istocie nie świadczy pracy na obszarze Wielkiej Brytanii i decyzją z dnia 2 listopada 2011 r., nr (...) stwierdził, że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 kwietnia 2011 r. Od powyższej decyzji wnioskodawczyni złożyła odwołanie.

Sąd Okręgowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. wyrokiem z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie IV U 3016/11 oddalił odwołanie E. K. od powyższej decyzji. W toku tego postępowania sądowego skarżąca nie wykazała, że podlega ustawodawstwu brytyjskiemu. Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 2 października 2012 r. w sprawie III AUa 515/12 oddalił jej apelację. Na podstawie prawomocnej decyzji z 2 listopada 2011 r. organ z urzędu wygenerował wymagane dokumenty rozliczeniowe za okres od kwietnia 2011 r. do stycznia 2013 r., a ich kopie zostały przekazane wnioskodawczyni drogą pocztową.

Następnie w oparciu o pozostałe dokumenty zgłoszeniowe i rozliczeniowe organ rentowy decyzją z dnia 29 marca 2012 r. nr (...) stwierdził, że skarżąca jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od:

- 1 stycznia 1999 r. do 31 sierpnia 2002 r.,
- 1 października 2002 r. do 30 listopada 2002 r.,
- 15 lutego 2003 r. do 30 czerwca 2003 r.,
- 1 stycznia 2004 r. do 31 stycznia 2004 r.,
- 1 lutego 2005 r. do 31 lipca 2009 r.,

- 1 marca 2011 r. do 14 marca 2011 r.

Powyższych ustaleń organ dokonał na podstawie posiadanych w systemie dokumentów zgłoszeniowych do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia:

- na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 01.09.2002 r. do 30.09.2002r. przez płatnika Biuro (...) s.c., NIP (...);
- na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w okresach: od 01.08.2009 r. do 31.08.2010 r. i od 15.03.2011 r. do 31.03.2011 r. przez płatnika Centrum (...);

- na podstawie umowy o pracę w wymiarze czasu pracy 1/2 etatu w okresie od 01.09.2010 r. do 14.03.2011 r. przez płatnika (...), z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w m-cach (...) - (...) po 1.300 zł i w m-cu (...) w wysokości 512,79 zł;

- na podstawie umowy o pracę w wymiarze czasu pracy 1/8 w okresie od 01.09.2010 r. do 14.03.2011 r. przez płatnika Miejska (...), z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w miesiącach 09/2010- (...) - po 200zł i w 03/2011 w wysokości 78,30 zł.

W świetle prawomocnej decyzji z dnia 29 marca 2012 r. Zakład w dniu 27 czerwca 2012 r. z urzędu sporządził dokumenty rozliczeniowe za okres od: (...) - (...); (...) - (...); (...); (...) - (...); (...). Ich kopie przekazano skarżącej pocztą. Dokumenty rozliczeniowe za okres od lutego 2013 r. do lutego 2014 r. zostały utworzone systemowo.

Pismem z dnia 9 marca 2016 r. organ rentowy zawiadomił odwołującą o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. W następstwie podjętego postępowania wyjaśniającego Zakład dokonał rozliczenia konta płatnika i w dniu 20 kwietnia 2016 r. wydał zaskarżoną decyzję stwierdzając zaległości z tytułu nieopłaconych składek na poszczególne ubezpieczenia w kwotach wymienionych w sentencji tej decyzji.

Pismem z dnia 10 maja 2016 r. odwołująca złożyła wniosek o ustalenie właściwego ustawodawstwa oświadczając, że jest aktywna zawodowo w dwóch państwach członkowskich UE, to jest w Polsce i w Wielkiej Brytanii. Do wniosku załączyła zaświadczenia A1 z dnia 25 kwietnia 2016 r. i 18 maja 2016 r. o zastosowaniu wobec niej ustawodawstwa brytyjskiego w okresie od 2 czerwca 2011 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz od dnia 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

(dowód: dokumenty w aktach składkowych płatnika- plik-I-IV oraz akta sprawy IV U 3016/11.)

W piśmie procesowym z dnia 25 lipca 2016 r. organ rentowy poinformował, że w sprawie z wniosku E. K. toczy się przed brytyjską instytucją ubezpieczeniową postępowanie wyjaśniające w zakresie potwierdzenia wykonywania przez nią pracy na terenie Wielkiej Brytanii.

Na rozprawie w dniu 27 września 2016 r. pełnomocnik organu rentowego potwierdził powyższe okoliczności i oświadczył, że odpowiedź strony brytyjskiej w tym przedmiocie nie jest jeszcze znana.

Mając powyższe na względzie, postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 27 września 2016 r. Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie zawiesił postępowanie sądowe na podstawie art. 177 § 1 pkt 2 k.p.c. (k-65 akt sprawy).

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 12 stycznia 2017 r. oświadczył, że instytucja brytyjska zakończyła swoje postępowanie w sprawie E. K. i w piśmie z dnia 15 listopada 2016 r. poinformowała, że wycofuje niewłaściwie wydane zaświadczenia A1. Zdaniem tej instytucji wnioskodawczyni nie była fizycznie w Wielkiej Brytanii. Skutkuje to ustaleniem, że nie podlega ona brytyjskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego w okresach na które te zaświadczenia zostały wydane. W załączeniu organ rentowy przedłożył kopię powyższego pisma oraz pisma ZUS z dnia 27 grudnia 2016 r.

(dowód: pismo z dnia 27 grudnia 2016 r. -k – 77-78 akt sprawy).

W kolejnym piśmie procesowym z dnia 21 lutego 2017 r. organ podtrzymał swój wniosek o podjęcie zawieszono postępowania, jednocześnie poinformował, że na skutek wniosku E. K. z dnia 10 stycznia 2017 r. o „weryfikację i ustalenie ustawodawstwa brytyjskiego jako właściwego” została wydana w dniu 8 lutego 2017 r. decyzja nr (...) (którą przedstawił w załączeniu) stwierdzająca, że skarżąca w zakresie zabezpieczenia społecznego podlega ustawodawstwu polskiemu w okresie od 1 października 2012 r. do 31 grudnia 2016 r.

(dowód: decyzja z dnia 8 lutego 2017 r. k – 86-89 akt sprawy).

Od powyższej decyzji ubezpieczona złożyła odwołanie, które było rozpoznawane przez Sąd Okręgowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. pod sygn.: IV U 404/17. Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2017 r. Sąd ten oddalił odwołanie od wymienionej decyzji, który stał się prawomocny z dniem 20 maja 2017 r.

(dowód : akta sprawy Sądu Okręgowego w O.w sprawie IV U 404/17.)

Postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2017 r. Sąd podjął zwieszono postępowanie w niniejszej sprawie (k – 98 akt sprawy).

Na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2017 r. odwołująca poinformowała, że przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku była rozpoznawana jej skarga o wznowienie postępowania w sprawie IV U 3016/11 (III AUa 876/16). Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2017 r. ponownie zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. (k – 109 akt sprawy).

Pismem procesowym z dnia 30 maja 2017 r. pozwany wniósł o podjęcie zawieszono postępowania w związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 28 kwietnia 2017 r. , sygn. akt IV U 404/17 (k – 112 akt sprawy).

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy podjął zawieszono postępowanie sądowe.

Organ rentowy w wykonaniu zobowiązania sądowego, w załączeniu do pisma procesowego z dnia 26 czerwca 2017 r. odniósł się do twierdzeń skarżącej z pisma procesowego z dnia 4 sierpnia 2016 r. w zakresie braku podstaw do rozwiązania umowy ratalnej z dnia 1 lipca 2008 r. Wskazał, że należności z tytułu nieopłaconych składek zostały ustalone na podstawie zaewidencjonowanych na koncie płatnika dokumentów rozliczeniowych, zgłoszeniowych i płatniczych według stanu na dzień wpływu wniosku o układ ratalny, to jest na dzień 2 kwietnia 2008 r. Wyjaśnił, że w dniu 30 marca 2011 r. została wysłana informacja do płatnika o rozwiązaniu umowy ratalnej z powodu niewywiązania się z warunków określonych w § 7 ust. 1 pkt 4 tej umowy. Dodał, że opłacenie części rat po terminie wynikającym z harmonogramu spłat lub po rozwiązaniu umowy spowodowało rozliczenie dokonanych wpłat poza umową, to jest na najstarsze zaległości - zgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast pozostałe do uregulowania należności z tytułu składek stały się wymagalne wraz z odsetkami za zwłokę, naliczonymi na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, tj. od dnia następnego po upływie ustawowego terminu płatności składek, do dnia zapłaty łącznie.

W odpowiedzi na zarzut odwołującej, że umowa ratalna nigdy nie została rozwiązana podniósł, że w dniu 4 kwietnia 2011 r. płatnik złożył wniosek o utrzymanie w mocy układu ratalnego. W odpowiedzi organ rentowy pismem z dnia 13 czerwca (...). nie wyraził zgody na utrzymanie w mocy przyznanej ulgi, a korespondencja została wysłana na adres wskazany przez płatnika. Brak było zwrotu tej korespondencji jako niedoręczonej.

Z kolei w dniu 17 czerwca 2011 r. płatnik złożył ponowny wniosek o ulgę, jednak wobec jego cofnięcia, Zakład pismem z dnia 16 sierpnia 2011 r. pozostawił go bez rozpoznania.

W kwestii ponownej zapłaty należności uiszczonych w układzie ratalnym organ wyjaśnił, że układ został zawarty na kwotę 12.031,52 zł plus opłata prolongacyjna za okres od sierpnia 2003 r. do września 2007 r. Natomiast zaskarżona decyzja dotyczy okresu od kwietnia 2003 r. do grudnia 2015 r. Należności za okres od sierpnia 2003 r. do września 2007 r. powstały w wyniku złożonych korekt dokumentów rozliczeniowych, braku wpłat składek oraz niezrealizowania umowy ratalnej.

Odwołująca na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2017 r. podtrzymała odwołanie. Wskazała, że sprawa z brytyjską instytucją ubezpieczeniową jest w toku. Wyjaśniła, że w jej ocenie umowa ratalna nigdy skutecznie nie została rozwiązana i w dalszym ciągu opłacała należności oraz posiada dowody wpłat. Dodała, że system PUAP nie uwzględnił zaległości.

(dowód: dokumenty przedłożone przez wnioskodawczynię na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2017 r. – k -141 akt sprawy).

Wobec ponownego zobowiązania sądowego, Zakład w załączeniu do pisma procesowego z dnia 13 września 2017 r. przedstawił pismo wydziału merytorycznego – Wydziału Kont Płatników i Składek, czyniąc je stanowiskiem w sprawie. Organ powtórzył, że

w dniu 1 lipca 2008 r. zawarto z płatnikiem umowę Nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu nieopłaconych składek na łączną kwotę 12.031,52 zł plus opłata prolongacyjna w kwocie 1.493,00 zł za okres od 08/2003- 09/2007, a termin płatności ostatniej raty został wyznaczony na 30 czerwca 2012 r.

Wskazał, że należności z tytułu nieopłaconych składek zostały ustalone na podstawie zaewidencjonowanych na koncie płatnika dokumentów rozliczeniowych, zgłoszeniowych i płatniczych według stanu na dzień wpływu do Zakładu wniosku o układ ratalny, tj. na dzień 2 kwietnia 2008 r.

W dniu 7 września 2010 r. została wysłana informacja do płatnika o przesłankach do rozwiązania umowy. Natomiast dnia 30 marca 2011 r. została wysłana informacja do płatnika o rozwiązaniu umowy z uwagi na niewywiązanie się z warunków określonych w § 7 ust. 1 pkt 4 umowy (...).

Powyższe zdaniem pozwanego oznacza, że umowa przestała obowiązywać 7 września 2010 r. i nie została w całości zrealizowana. W załączeniu zostało przedstawione zestawienie wpłat z tytułu układu ratalnego oraz wpłat dokonanych przez odwołującą dołączone do akt sprawy.

(dowód: zestawienie –k -136-140 akt sprawy.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni nie zasługiwało na uwzględnienie.

Spór między stronami dotyczył prawidłowości ustalenia przez ZUS nieopłaconych przez E. K. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okresy wskazane w treści zaskarżonej decyzji, w łącznej kwocie 105.914,83 zł.

Przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.20176.963 ze zm.) regulują obszerną problematykę zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym, ustalania składek, podstaw ich wymiaru, określają tryb i terminy zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych oraz konkretyzują prawa i obowiązki podmiotów tych stosunków ubezpieczeniowych.

Zgodnie z treścią art. 17 ust.1 oraz art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 cyt. ustawy, płatnicy składek obliczają, rozliczają i przekazują za dany miesiąc do ZUS składki na poszczególne ubezpieczenia:

- do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;

- do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

Od nieopłaconych w terminie składek, należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz.U.2017.1778 ze zm.).

Stosownie do art. 83 ust. 1 ustawy systemowej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w drodze decyzji rozstrzyga w indywidualnych sprawach dotyczących zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, ich przebiegu, ustalania wymiaru składek i ich poboru, umarzania należności z tytułu składek, a także ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia i wymiaru tych świadczeń.

Z kolei reguły w zakresie sposobu rozliczania składek wynikają z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 78, poz. 465 z późn. zm.).

W świetle wskazanych przepisów oraz poczynionych ustaleń, w ocenie Sądu Okręgowego, brak było podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

Punktem wyjścia dla takiej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego była obszerna dokumentacja (w tym rozliczeniowa) w aktach składkowych ZUS, dotycząca konta płatnika, która obejmowała zestawienie nieopłaconych składek na poszczególne ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności objętych zaskarżoną decyzją oraz przedstawione przez pozwanego ostateczne wyliczenie zaległych składek (k -136-140 akt sprawy).

W ocenie Sądu Okręgowego, wnioskodawczyni nie wykazała, że nie posiada zaległości z tytułu nieopłaconych składek wskazanych w treści spornej decyzji.

W toku niniejszego postępowania dowodowego Sąd orzekający szczegółowo ustalił chronologię zdarzeń w przebiegu stażu ubezpieczeniowego skarżącej i podlegania z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym. Organ rentowy wydał w tym zakresie stosowne decyzje, które są prawomocne.

Po pierwsze, skarżąca wbrew swoim twierdzeniom, nie podlegała brytyjskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego, lecz polskiemu systemowi ubezpieczeń społecznych jako osoba wykonująca pracę i prowadząca działalność na terenie Polski. Ten wątek argumentacji odwołującej został przez Sąd całkowicie wyjaśniony, który zawiesił postępowanie w sprawie, aby uzyskać informację w tym zakresie od instytucji ubezpieczeniowej w Wielkiej Brytanii. Ponadto, kwestia ta została rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie IV U 404/17, który oddalił odwołanie E. K. od decyzji z dnia 8 lutego 2017 r. stwierdzającej, że w dziedzinie zabezpieczenia społecznego w okresie od 1 października 2012 r. do 31 grudnia 2016 r. podlega ona ustawodawstwu polskiemu. Sąd orzekający miał też na uwadze wyrok Sądu Okręgowy IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie IV U 3016/11, który oddalił odwołanie E. K. od decyzji z dnia 2 listopada 2011 r. ustalającej, że E. K. podlega od dnia 1 kwietnia 2011 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 2 października 2012 r. w sprawie III AUa 515/12 oddalił jej apelację, a następnie odrzucił skargę o wznowienie postępowania w sprawie IV U 3016/11.

Po drugie, rację ma organ rentowy twierdząc, że umowa ratalna z dnia 1 sierpnia 2008 r. o rozłożeniu na raty zaległości składkowych za okres od sierpnia 2003 r. do września 2007 r. uległa rozwiązaniu z dniem 7 września 2010 r. z uwagi na niewywiązanie się przez odwołującą z warunków określonych w § 7 ust. 1 pkt 4 tej umowy. Skarżąca niesłusznie więc twierdziła, że nie posiada z tego tytułu zaległości, bowiem w jej przekonaniu umowa trwała, a ona w dalszym ciągu opłacała należności. Co więcej, zdaniem Sądu skarżąca miała świadomość rozwiązania tej umowy, bowiem z akt składkowych jednoznacznie wynika, że w dniu 4 kwietnia 2011 r. płatnik złożył wniosek o utrzymanie w mocy układu ratalnego, a pozwany pismem z dnia 13 czerwca 2011 r. nie wyraził zgody na utrzymanie w mocy przyznanej ulgi.

Nadto, w dniu 17 czerwca 2011 r. płatnik złożył ponowny wniosek o ulgę, jednak wobec jego cofnięcia, Zakład pismem z dnia 16 sierpnia 2011 r. pozostawił go bez rozpoznania.

W tych okolicznościach opłacenie części rat po terminie wynikającym z harmonogramu spłat lub po rozwiązaniu umowy, spowodowało rozliczenie dokonanych wpłat poza umową, tj. zgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 78, poz. 465 z późn. zm.). Pozostałe do uregulowania należności z tytułu składek stały się wymagalne wraz z odsetkami za zwłokę, naliczonymi na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017r. poz. 201), tj. od dnia następnego po upływie ustawowego terminu płatności składek do dnia zapłaty włącznie.

Niezależnie od tego podkreślenia wymaga, że organ rentowy w drodze nałożonych dwóch zobowiązań Sądu, ustosunkował się do obu tych kwestii podnoszonych w procesie przez odwołującą. Pozwany ostatecznie sporządził zestawienie wpłat z tytułu układu ratalnego oraz wpłat dokonanych przez odwołującą dołączone do akt sprawy (k -136-140 akt sprawy), do których skarżąca ani jej pełnomocnik nie zgłosili zastrzeżeń.

W tych okolicznościach, Sąd Okręgowy, nie mając podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie E. K. jako bezzasadne.

/-/ SSO Beata Urbańska-Woike